

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 x objavi $\frac{1}{4}$ str.	600	—
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „	300	—
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „	150	—
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „	75	—
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „	37	50

VIII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1925.

Štev. 3.

V zmislu sklepa seje zveznega načelstva se bo vršil
v nedeljo dne 15. februarja 1925.

ob 9. uri dopoldne v dvorani Zveze trgovskega
gremija v Ljubljani

(v palači Ljubljanske kreditne banke, I. nadstropje, vhod iz
Aleksandrove ceste)

Občni zbor „Zveze obrtnih zadrug“

z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Tajniško poročilo.
3. Računski zaključek za leto 1924.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Proračun za leto 1925.
6. Krediti za mali obrt.
7. Bolniška blagajna samostojnih mojstrov.
8. Obligatornost zveze.
9. Raznoterosti.

Ce bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo
vršil eno uro pozneje drug občni zbor brez ozira na število
navzočnih delegatov.

☛ *Direkcija državnih železnic v Ljubljani je dovolila dele-
gatom, ki se bodo udeležili občnega zbora, polovično vožnjo.
Izkaznice bo zveza pravočasno razposlala vsem gg. dele-
gatom.*

Načelstvo.

Dr. Pretnar:

Obrtnik v boju za svoj obstoj.

Ako pregledamo bilanco gospodarskega položaja
našega obrtnika v minulem letu, vidimo, da je iz-
padla prav slabo. Kupna moč odjemalcev, sosebno
rokodelskih izdelkov, je oslabela, število dolžnikov
se je povečalo in skoro redki so bili taki, ki bi plačali
izdelek ob prejemu. To so občutile sosebno oblačilne
stroke, kovinarske, instalaterske, lesne, slikarske in
gradbene stroke je udaril zastoj gradbenega gibanja,
ki ga je izzvalo pomanjkanje denarja in podražitev
gradbenega materiala. Luksuzne takse na razna
vozila so odvrnile mnoge naročnike za kolarske,
mehanične in sedlarske izdelke. Pomanjkanju dela
se je pridružila še huda konkurenca, v precejšnji meri
celo od inozemskih industrijskih izdelkov.

Dočim je obrtnikov zaslužek padel, pa je na drugi
strani vedno huje privijal davčni vijak in težko breme
raznih javnih, posebno socialnih dajatev, rastla je
režija in najemnina za poslovne prostore, delavci so
zahtevali vedno višje mezde in draginja sirovin ter
življenskih potrebščin je šla nevzdržno kvišku.

Vidimo torej, da čaka v letošnjem letu in v bližnji
bodočnosti našega obrtnika še hujša borba za zaslu-
žek in obstanek kakor v zadnjih letih. Tudi nas iz-
kušnja vedno glasneje opominja, da dosedanji način
zaščite malega proizvajalca in dosedanji način nje-
gove borbe za kruh potrebuje bistvene izpremembe
in izpopolnitve, ako hočemo doseči uspešno izboljš-
šanje obrtnikovega gospodarskega in socialnega
položaja. Nastopajo časi, ko ne bosta pomagala do
«zlatega dna» rokodelstva samo znoj in žulj. Vedno
hujši boj rokodelske produkcije s tovarniško, moderni
razvoj tehnike in preobrat, ki se po vojski kaže v na-
vadah in potrebah odjemalcev, za naše obrtnike pa
še posebno dejstvo, da bodo prej ali slej s sklepom
mednarodnih trgovskih pogodb morale pasti barijere,
ki jih naša država danes še stavi navalu razvitejši
in sposobnejši inozemske konkurence, neizprosno
ukazujejo, da za bodoče uberemo nova pota.

Oslabeli kupni moči in vsled sile razmer izpre-
menjenim zahtevam in potrebam odjemalca se obrt-
nik mora prilagoditi. Kdor prej najde izhod, bo prej
žel. Vzglede nam nudi na primer krojaška stroka. Čim
si velik krog konzumentov ni mogel več kupovati
dragih površnih oblačil, so se mnogi vrgli na izdelo-
vanje trikotaže, jumperjev in podobnega z moder-
nimi pletilnimi stroji ter tako nadomestili izpadek.
Tudi v drugih strokah naletimo na preorijentacijo,
deloma v materialu, deloma v obliki in okusu iz-
delka. Izdelek je treba pač prilagoditi možnosti na-
kupa in zahtevi potrebe in okusa odjemalca. Če ne
more konkurirati v ceni, mora konkurirati v kvaliteti.
Treba je s ponudbo, vzorci in razstavami ter reklamo
vzgajati in vzbujati okus in potrebo konsumenta ter
si ustvariti možnost, da bo ta zahteval in naročeval
pri obrtniku izdelke ravno radi njihove kvalitete in
vzorca, kakor jih mogoče cenejši industrijski izdelek
ne more nuditi.

Ako je dosedanji krog odjemalcev nudil premalo
naročil, je treba iskati naročila drugod in ne šele
čakati, da pride odjemalec v delavnico. Le pogledimo,
kako delajo inozemci, ki prihajajo v naše kraje po
naročila na rokodelske izdelke, pretaknejo vsa mesta,

trge in vasi notri do Srbije in oberejo naročnike brez razlike stanu.

Tudi glede vprašanja likvidnosti naročnikov bo treba najti izhod. Z naročili na obroke, z zavlačevanjem plačil itd. bo treba računati, to tem bolj, ker so mase glavnih odjemalcev rokodelca za dogleden čas gospodarsko izredno oslabiljene. Z vso energijo je treba držati v evidenci državne in druge dobave ter pritiskati na odločujoče činitelje, da se obrtniku nudijo primerne olajšave in — kar je glavno — delo tudi takoj plača.

Ubijanje šušmarstva s paragrafi in žandarji se je pri vsej naklonjenosti in pomoči oblasti izkazalo za nezadostno. Edino res uspešno sredstvo more biti poleg energičnega preganjanja šušmarjev boljši izdelek in nižja cena. To pa velja še v posebni meri za konkurentne druge vrste, predvsem iz inozemstva. Obračati bo treba zato vso pozornost na izpopolnitev strokovne usposobljenosti obrtnika in zvišanje kakovosti izdelka z najekonomičnejšo izrabo sirovine in režije. Poleg večje teoretične in praktične izobrazbe našega naraščaja nam je treba tudi povzdige strokovnega nivoja že samostojnih obrtnikov. V to naj nam služijo strokovna predavanja teoretično-praktični tečaji, razstave in strokovna literatura, ki je pri nas, žal, šele v razvoju in še jako zanemarljena. Mimogrede omenjeno: naš «Obrtni Vestnik» bi ob primerni podpori od strani obrtništva v tej smeri mogel izvršiti veliko delo, ki ga pa pri sedanjih nezadostnih stanovskih zavednostih obrtnikov in pičli materijelni podpori pri najboljši volji še ne zmore. Neobhodno potrebna je evidenca v cenejših nabavljajalnih virih za sirovine in orodje ter orijentacija o možnosti najboljših razpečave izdelkov.

Predpogoj, da se more navedeno uresničiti, je torej izpopolnitev strokovne sposobnosti in izobrazbe obrtništva. Le tak obrtnik, ki se je kaj naučil, more s kvaliteto in okusom svojega izdelka pobiti konkurenco mogoče cenejšega, a šablonskega in slabšega industrijskega izdelka.

Velike važnosti je omiljenje davčnih in drugih javnih bremen ter pomoč z obrtniškimi krediti in podporami. Znesek, četudi majhen, more ob pravem času in na pravem mestu vendarle učinkovati plodno in vzpodbudno. Prav tako pa je tudi potrebna času primerna obrtna zakonodaja.

Da more obrtnik rešiti te bistvene naloge, pa mu je potrebna predvsem danes še nezadostno razvita stanovska zavest in zavest skupnosti. Samo združene, složne vrste obrtništva bodo močne in sposobne, da uveljavijo svoje zahteve in izvrše veliko delo v boju za izboljšanje gospodarskega in socialnega položaja male proizvodnje. Kako malo je upoštevan danes obrtnik, ker je preveč razcepljen, nezadostno organiziran in še nima dovolj zmisla za skupno stanovsko delo! Kolika sila pa počiva v masi našega obrtništva, naj pokažejo sledeče številke! Samo v Sloveniji imamo okrog 23.000 do 25.000 obrtnikov, od teh okrog 18.000 včlanjenih v obrtniških združenjih. Pomočniškega naraščaja je 6000 do 8000, vajencev pa 9000 do 10.000, ne všteti onih, ki so zaposleni v tovarnah. To so ogromne številke! Zadrug imamo okrog 200, od katerih jih je 38 v Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, približno toliko v Zvezi obrtnih zadrug v Mariboru, 24 v Zvezi gostilničarskih zadrug v Celju in 21 v Zvezi gostilničarskih zadrug v Ljubljani. Druge životarstvo neorganizirane in se, žal, v veliki meri omejujejo le na reševanje

dispenznih prošelj, na suhoparna poročila tojništva, blagajništva in načelstva ob priliki občnih zborov in le deloma obračajo svojo pozornost in se udeležujejo pri obravnavanju za obrtništvo važnih gospodarskih, socialno-političnih in drugih stanovskih vprašanjih. Obrtnih in trgovskih društev imamo 39, ki so včlanjena po večini v Zvezi obrtnih društev v Celju in v Jugoslovanski obrtni zvezi v Ljubljani. Koliko čutimo v javnosti te mase obrtništva, teh 25.000 volilcev, teh stotin obrtniških organizacij in kaj bi lahko čutili, ako bi se te mase zganile in strnile v stanovsko zavedno, vsaj v strokovnem oziru, solidarno fronto, je odveč ugotavljati.

Ob pogledu v bodočnost si bodimo na jasnem o vzrokih, zakaj je gospodarski socialni položaj našega obrtnika danes tako obupen, izvajamo iz izkušenj konsekvence in posezimo v bodoče po sredstvih, ki nam jih vsiljuje potreba po pomoči.

Kreditni za male obrtnike.

Pod občutnim pritiskom splošnega pomanjkanja denarja trpi danes celokupna naša produkcija. Ni denarja niti za nakup sirovin in za izplačilo mezd, niti za najnujnejše investicije in popravila na obratnih napravah. Splošna in trajna kreditna mizerija ne ovira danes samo našega normalnega gospodarskega razvoja, ker ni sredstev za osnivanje novih tudi najbolj potrebnih obratov, ampak preti uničiti tudi že obstoječa, dobro fundirana podjetja. Osobito pa trpi pod pezo pomanjkanja denarja naše malo obrtništvo, ker je le-temu skoro nemogoče dobiti tudi še tako neznatne kredite. Ni čuda tedaj, da spada vprašanje kreditov uprav danes med najbolj pereča vprašanja našega obrtništva.

O vprašanju organizacije obrtniškega kredita, ki je bilo stalno predmet največje pozornosti naše Trgovske in obrtniške zbornice, se je razpravljalo tudi na zadnji plenarni seji. V svojem izčrpnem referatu o akcijah zbornice na kreditnem polju je zbornični tajnik g. dr. Fran Windischer med drugim omenil, da je opozoril generalnega ravnatelja Narodne banke g. dr. D. Novakovića o priliki njegovega zadnjega bivanja v Ljubljani na poseben položaj obrtništva, kateremu bi bilo treba na primeren način priti nasproti glede njegovih kreditnih potreb, ki zaslužijo posebno pozornost in obzirnost spričo številnosti tega stanu, njegove gospodarske važnosti za državo in za bodoči razvoj naše domače produkcije. Gospod generalni ravnatelj je zagotovil, da ima umevanje za te potrebe obrtništva, da pa obstoje gotove težave spričo ustroja in nalog Narodne banke.

Akcija za organizacijo obrtniških kreditov je danes uspela toliko, da je Narodna banka v Beogradu sporočila naši Trgovski in obrtniški zbornici, da smejo njene filijale dovoliti tudi malim obrtnikom menično posojilo, katero sme znašati za enega obrtnika največ 5000 Din. Dasi to ni mnogo, vendar je led prebit in zadovoljni moramo biti, ker so to prvi pozitivni rezultati, ki morajo voditi h končni rešitvi tega velevažnega vprašanja.

V informacijo naših interesentov prinašamo v naslednjem dobesedni prepis dopisa Narodne banke v Beogradu, ki pravi:

Do osnovanja Saveza obrtnih zadrug ali njemu slične ustanove, kateri bi Banka odredila kredit za eskont obrtniških menic, kakor določa to zakon o Narodni banki, želi banka nuditi malim obrtnikom

možnost, da se morejo po izkazani potrebi poslužiti pri Banki meničnega posojila do 5000 Din na menico s tremi podpismi. (Celokupna vsota takih posojil, dovoljena obrtnikom v okrožju filialke v Ljubljani, ne sme presegati 500.000 Din, v okrožju filialke v Mariboru pa 300.000 Din.)

Pogoji za podelitev teh posojil so:

1.) Obrtnik, ki želi posojila pri Narodni banki, mora imeti vpisano svojo firmo pri zbornici in mora samostojno izvrševati obrt najmanj tri leta.

2.) Prosilec posojila se ima obrniti s pismeno prošnjo na Narodno banko (odnosno na oni bančni sedež, v katerega področju se on nahaja).

V prošnji morajo biti navedeni sledeči podatki:

- a) kateri obrt izvršuje in od kdaj;
- b) navedba in opis premoženjskega stanja;
- c) zakaj potrebuje posojilo in koliko; in
- č) imena in natančnejši naslov onih, ki bodo menico podpisali.

Prosilec posojila mora oddati prošnjo svojemu esnafu, odnosno udruženju, zadrugi ali korporaciji. Esnafi (udruženja, zadruge, korporacije) bodo poslale te prošnje bančnemu sedežu, v katerem področju se nahaja prosilec, z izjavo o tem, ali je prosilecu odobriti posojilo ali ne.

Te izjave so za Narodno banko neobvezne in so samo informativnega značaja.

3.) Na bančnem sedežu se bodo prošnje ocenile, ali se naj po vrsti poslovanja in izkazani potrebi izda posojilo ali ne. Ako je mnenja, da bi se z ozirom na poslovanje moglo dati posojilo, tedaj bo bančni sedež, za primer, da mu prosilec ni znan, zahteval še dve informaciji. Na podlagi zbornične izjave, informacij in osebnega znanja, bo eskontna sekcija sklepala, ali se sme posojilo dati ali ne. Sklep sekcije o tem, da se posojilo more dati, mora biti soglasen.

4.) O storjenem sklepu obvešča bančni sedež prosilca posojila neposredno. Ako se mu odobri posojilo, zahteva, da predloži prosilec menice z eskontno listo. Menice ne smejo biti izstavljene na daljši rok od 92 dni in morajo imeti najmanj tri podpise.

5.) Prosilec posojila sme biti podpisan na menici poljubno, t. j. ali kot akceptant ali kot izstavitelj ali pa kot predlagatelj.

6.) Ostali podpisi smejo biti tudi od privatnih oseb.

7.) Te menice se bodo izplačale v najmanj 5 enakih trimesečnih obrokih, to je vsake tri mesece po 20 % (dvajset od sto) od prvotne vsote posojila.

8.) Preden obrtnik ne izplača celokupnega dolga pri banki, se mu ne sme odobriti nov kredit.

9.) Posamezni obrtnik sme biti pri teh menicah posredno obvezan največ do 10.000 Din, to je: sme biti na menicah do te vsote žirant.

10.) Bančni sedež bo poslal obrtni zbornici, v katere okolišju se nahaja mesto, kjer je sedež, seznam vseh večjih mest v teritoriju sedeža.

Vajeniška razstava.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, vlada med vajenci veliko zanimanje za vajeniško razstavo. Priglasilo se je doslej že čez 600 vajencev, ki bodo razstavili svoje izdelke. Po došlih prijavnica sodeč, bo nudila razstava jako lepo sliko slovenskega obrta.

Ker bo radi nadaljnje organizacije treba zaključiti prijavi rok, prosi Zveza obrtnih združenj vsa cenjena vodstva obrtnonadaljevalnih šol ljubljanske in mariborske oblasti, da izpolnjene prijavnice čimprej vpo-

šljejo. Vse cenjene zadruge in gospode učne mojstre pa prosimo, da pošljejo svoje vajence na razstavo, da prireditve moralno podpirajo ter s tem pripomorejo, da bo prireditev lepo uspela.

Nova uredba o delovnem času.

Kakor smo svoječasno poročali v «Obrtnem Vestniku», je minister za socialno politiko sporazumno z ministrstvom za trgovino in industrijo izdal dne 18. oktobra 1924. tri važne uredbe, ki se tičejo delovnega časa, in sicer: 1.) uredbo o delovnem času v obrtnih podjetjih; 2.) uredbo o delovnem času v trgovskih podjetjih in 3.) uredbo o odpiranju in zapiranju obratov.

Vpoštevajoč utemeljene pritožbe proti nedostatk, ki jih vsebujejo navedene uredbe, je minister za socialno politiko izdal novo uredbo, s katero se veljavnost vseh treh gori imenovanih uredb do nadaljnje odredbe odlaga.

Nova uredba se glasi:

«V vlogah trgovske zbornice št. 10.904 z dne 25. decembra 1924. in obrtniške zbornice v Beogradu št. 259 z dne 12. januarja 1925. se opozarja na to in se ugotavlja, da imata uredba o odpiranju in zapiranju obratov št. 79.282/23 z dne 25. septembra 1924. in uredba o delovnem času v trgovskih podjetjih, natisnjeni v «Službenih Novinah» št. 239 z dne 18. oktobra 1924., poedine odredbe, ki nasprotujejo zakonu o zaščiti delavcev. Zlasti pa se je pojavil na današnji konferenci, ki so se je udeležili vsi interesi v Beogradu, protest, češ, da izhaja nepopolnost v omenjenih uredbah poglavitno odtod, ker se niso udeleževali pri njej izdelavi predstavniki vseh prizadetih organizacij; izrekli so mnenje, da bi kazalo, temeljiteje proučiti vprašanja, ki bi jih morale obsežati uredbe, in da bi se s tem dosegle uredbe, ki bi bile trajnega značaja in bi obsegale širše potrebe prizadetih strank.

Zdi se mi, da je treba v ta namen intenzivneje proučiti vse razmere v državi ter po zaslišanju vseh prizadetih zbornic priti do pozitivnih sklepov.

Na podstavi navedenih okolišnosti in po pravici, ki mi jo daje zakon o zaščiti delavcev, odrejam:

Veljavnost uredb, natisnjenih v «Službenih Novinah» št. 239 z dne 18. oktobra 1924., in sicer: uredbe o delovnem času v trgovskih podjetjih in uredbe o odpiranju in zapiranju obratov, se odlaga do nadaljnje moje naredbe.

Ker bi morale te uredbe stopiti v veljavo dne 18. m. m., je treba o tej moji odločbi takoj po najhitrejši poti obvestiti vse prizadete institucije in vsa pristojna oblastva.

V Beogradu, dne 10. januarja 1925.

Minister za socialno politiko: M. S. Gjuričič s. r.

S tem smo prišli zopet na stari položaj in je mero-dajno glede delovnega časa samo splošno določilo, ki ga vsebuje zakon o zaščiti delavcev, ki v 6. odstavku § 6. pravi: «V ostalih podjetjih razen v industrijskih in rudarskih, navedenih v § 1. tega zakona (vsa podjetja, v katerih je zaposleno pomožno osebje; op. ured.), traja delovni čas od 8. do 10. ure po naravi in teži posla.

Minister za socialno politiko bo sporazumno z ministrom za trgovino in industrijo določil delovni čas s posebno uredbo za vsako kategorijo podjetij posebej.

Tovarniški značaj mizarskega podjetja.

(Važna načelna izjava Trgovske in obrtniške zbornice.)

V decembrski seji združenih odsekov se je naša Trgovska in obrtniška zbornica pečala z vprašanjem, je-li smatrati neko mizarsko podjetje F. C. W. J. iz C. za tovarniško ali za rokodelsko. Pri tem je zavzela načelno stališče, ki ga je sporočila ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani, in ki je važno radi rešitve morebitnih tozadevnih bodočih sporov.

Zbornica se je izjavila za to, da je smatrati obrat navedene tvrdke za tovarniški in je to svoje stališče utemeljila sledeče:

Kakor je razvidno iz uradnih spisov srezkega poglavarja v Celju, je tvrdka J. sodno protokolirana kot javna trgovska družba F. C. W. J. s sedežem v Celju. Pri obrtni oblasti je tvrdka prijavila obrt izdelovanja lesnih in mizarskih izdelkov na tovarniški način z obratovališčem v Celju. Radi pritožbe Strokovne zadruge mizarjev v Celju, češ, da se izdelovanje mizarskih izdelkov od strani navedene tvrdke ne vrši na tovarniški način in da se ji zato izvrševanje tega obrta prepove, ker noben družabnik ni dokazal usposobljenosti za mizarski rokodelski obrt, je obrtna oblast uvedla poizvedbe, ki so podale sledeče:

Lastnika tvrdke se manualnega dela v delavnici ne udeležujeta in imata nameščenega kot tehničnega vodjo usposobljenega mizarskega mojstra Josipa Miheliča. Spisek o mezdah izkazuje, da je bilo v času od 19. do 25. oktobra 1924. zaposlenih v obratu tvrdke F. C. W. J. zaposlenih 42 delavcev. Obrtna oblast ugotavlja obenem, da odgovarjajo resnici navedbe tvrdke, da variira število delavcev običajno med 25 do 35, nikdar pa jih ni zaposlenih pod 20.

Obratovališče obstoji iz pritlične stavbe, v kateri se nahaja 28'35 m dolga in 8'60 m široka delavnica.

Obrat se vrši na mašinske način in z ročnim delom. Za mašinsko delo se uporabljata dva stroja za struženje, ena tračna in cirkularna žaga, en stroj za vdelavanje lukenj za sestavljanje posameznih delov, avtomatična stružnica ter 17 skobelnikov. Za pogon služi lastna električna centrala s parnim pogonom, dinamo 18 HP in motor 14 HH.

Izključno mašinsko se izdelujejo sledeči predmeti: držaji in drugi deli za ročne žage, za orodja, škatle za uteži, noge za omare in drugo pohištvo, držaji za mizne predale, kuhinjske deske, leseni pralni stroji in okviri za podobe. Ročno se izdelujejo sestavni deli za okna, vrata in pohištvo.

Za nadaljnje izgotavljanje mašinske sirovo izdelanih delov stavbenega pohištva je izveden princip delitev dela; poseben delavec je zaposlen izključno le z manipulacijo stroja za obrobjanje (Fräsmaschine), poseben za stružne stroje in poseben za ličenje.

Zaloga je obsegala ob priliki lokalnega ogleda 7 krst, večjo množino mašinske izdelanih manjših predmetov, 3 garniture pohištva in 2 kuhinji, dva meseca prej pa je bilo v zalogi 6 mehkih spalnih sob. Tovarni Westen je tvrdka dobavila po naročilu 120.000 držajev za mlačne posode, tvrdki Rakusch okrog 800 sestavin za ročne žage in enako število škatel za uteži. Tvrdki Ulrich v Zagrebu je izdala okroglo 2000 m različnih okvirjev za podobe. Za stavbo Prve hrvatske štedionice v Celju je v minu-

lem letu izdelala 240 oken in vrat, tvrdki Westen pa 180 oken in vrat. Ob pomanjkanju tekočih naročil izdeluje tvrdka pohištvo tudi v serijah in na zalogo, posebno kuhinje in spalnice.

Iz izkaza davčnega okrajnega glavarstva v Celju je razvidno, da je tvrdki F. C. W. J. predpisana za l. 1924. brez doklad pridobnina 644'80 Din.

Zvedenca mizarske stroke, en lastnik večjega podjetja za izdelovanje stavbnega, drugi pa stanovanjskega pohištva v Ljubljani, sta na podlagi zgorajšnjih podatkov o obsegu in ureditvi obrata tvrdke F. C. W. J. izjavlja, da gre v konkretnem primeru pri današnjih razmerah v mizarski produkciji brez dvoma za tovarniški način izdelovanja mizarskih izdelkov.

Ker navedbe Zadruga mizarjev v Celju v njenih vlogah v tej zadevi v bistvu soglašajo z uradno ugotovitvijo srezkega poglavarstva v Celju, smatra podpisana zbornica opisani dejanski položaj kot temelj za presojo, ali je obrat tvrdke F. C. W. J. tovarniški ali ni.

Opis opreme in ustroja obratovanja v delavnici tvrdke F. C. W. J. kaže, da gre za izdelovanje velike množine raznih mizarskih izdelkov, da se pri tem uporabljajo razni stroji v taki meri, ki pri rokodelskih mizarskih delavnicah ni v navadi, da se vrši delo po principu delitve dela, deloma v serijah in na zalogo, da je zaposlenih veliko število delavcev, da se podjetnika manualnega dela ne udeležujeta, da je tvrdka sodno protokolirana in da ima predpisane brez doklad 644'80 Din pridobnine, torej znesek, ki je običajen pri vsaj manjših industrijskih podjetjih. Dalje je na podlagi izjave dveh uglednih zvedencev mizarske stroke ugotovljeno, da se pri današnji organizaciji mizarske produkcije smatra podjetje takega obsega in ustroja, kakor je ono tvrdke F. C. W. J., za tovarno mizarskih izdelkov.

Na podlagi vseh teh okoliščin prihaja zbornica do zaključka, da ima obrat gorinavedene tvrdke za izdelovanje mizarskih izdelkov tovarniški značaj.

Pravila mojstrske bolniške blagajne.

(Nadaljevanje.)

§ 20. Ožji osrednji odbor.

1.) Ožji osrednji odbor bolniške blagajne sestoji iz načelnika bolniške blagajne in petih v Ljubljani stalno bivaajočih članov blagajne, ki jih voli osrednji občni zbor iz svoje sredine na tri leta.

2.) Ožji osrednji odbor izbere iz svoje sredine namestnika načelnika, tajnika, blagajnika in njih namestnike z navadno večino glasov.

3.) Ožji odbor rešuje vse tekoče posle blagajne in skrbi za izvrševanje zaključkov širšega osrednjega odbora in osrednjega občnega zbora. On se briga za brezhibno poslovanje osrednje blagajne in poslovalnic. Ožji odbor vrši sploh vse posle, ki niso pridržani širšemu odboru ali osrednjemu občnemu zboru, zlasti podeljuje izredne enkratne podpore iz osrednjega podpornega sklada.

4.) Ožji osrednji odbor vodi neposredno posle »poslovalnice za zunanje člane» po navodilih njenega občnega zbora.

5.) Seje ožjega osrednjega odbora se vrše po potrebi ali najmanj enkrat na mesec in so sklepčne, če so pozvani vsi njegovi člani in je navzočih vsaj troje članov.

§ 21. Načelnik bolniške blagajne, tajnik in blagajnik.

1.) Načelnika bolniške blagajne voli osrednji občni zbor na tri leta iz svoje sredine izmed članov blagajne, ki stanujejo stalno v Ljubljani.

2.) Načelnik bolniške blagajne predsedava sejam ožjega in širšega osrednjega odbora in osrednjemu občnemu zboru in skrbi za izvrševanje njihovih zaključkov. V primeru enakosti glasov na sejah in na občnem zboru odloča njegov glas.

3.) Načelnik zastopa blagajno pred oblastmi in pred tretjimi osebami. On sprejema za blagajno vse dopise in podpisuje vse spise, v kolikor se ne nanašajo na tekoče poslovanje.

4.) V primeru, da je načelnik zadržan, zamenjuje ga njegov namestnik, ako pa je tudi ta zadržan, najstarejši član ožjega odbora po letih članstva.

5.) Tajnik vodi zapisnike vseh sej in sopodpisuje vse važnejše odpravke blagajne.

6.) Blagajnik vodi vse denarno poslovanje in sopodpisuje vse važnejše odpravke blagajne v denarnih zadevah.

7.) Tajnika in blagajnika zamenjujeta njegova namestnika.

§ 22. Širši osrednji odbor.

1.) Širši osrednji odbor sestoji iz ožjega osrednjega odbora in po enega zastopnika vsake poslovalnice, ki ga določi odbor poslovalnice iz svoje sredine, oziroma za »poslovalnico zunanjih članov« voli občni zbor poslovalnice na tri leta.

2.) Širši osrednji odbor rešuje vse zadeve važnejšega značaja. On daje smernice za delovanje ožjega odbora in poslovalnic in donaša vse zaključke principijelnega značaja, ki niso vezani na osrednji občni zbor. Širši osrednji odbor izdaje predpise za naganje imovine. On izdaja pravilnike za podeljevanje izrednih podpor, a trajne izredne podpore iz osrednjega podpornega sklada podeljuje na predlog poslovalnice. Širši odbor sklepa o osnovanju in o prisilnem razpustu poslovalnic in odobrava modalitete razpusta poslovalnic. Vse predloge za osrednji občni zbor in računski zaključek mora predhodno pretresti širši odbor.

3.) Ožji osrednji odbor in zastopniki poslovalnic morajo širšemu osrednjemu odboru redno poročati o svojem delovanju, oziroma o delovanju njihovih poslovalnic.

4.) Seje širšega odbora se vrše vsaj štirikrat na leto in so sklepčne, če je navzoča vsaj polovica ožjega odbora in ena tretjina zastopnikov poslovalnic. Sklicuje jih ožji osrednji odbor.

§ 23. Nadzorovalni odbor.

1.) Nadzorovalni odbor bolniške blagajne sestoji iz štirih članov, ki jih voli iz svoje sredine osrednji občni zbor na dobo treh let.

2.) Nadzorovalni odbor nadzira vse delovanje ožjega in širšega osrednjega odbora in poslovalničnih odborov ter ima vsaj dvakrat na leto vršiti škontracije in detajlen pregled osrednje blagajne. O zapaženih nedostatkih poroča širšemu osrednjemu odboru in osrednjemu občnemu zboru ter stavlja predloge za odstranitev nedostatkov. Nadzorovalni odbor pre-

gleduje in preizkuša računске zaključke in stavlja osrednjemu občnemu zboru predlog na odobrenje in podelitev razrešnice ali neodobrenje in povedbo postopanja proti krivcem.

3.) Nadzorovalni odbor sme z večino glasov zahtevati sklicanje širšega odbora in osrednjega občnega zbora, kateri zahtevi mora ožji odbor najkasneje tekom meseca dni ustreči.

4.) Člani nadzorovalnega odbora se morejo udeleževati sej ožjega in širšega osrednjega odbora in poslovalničnih odborov in občnih zborov s posvetovalnim glasom.

5.) Nadzorovalni odbor je sklepčen, če so pozvani vsi in če je prisotno vsaj troje članov.

6.) Nadzorovalni odbor škontrira od časa do časa tudi poslovalnice in o uspehu izvešča širši osrednji odbor in občni zbor poslovalnice. Škontracijo poslovalnic more nadzorovalni odbor poveriti tudi posameznim svojim članom. (Nadaljevanje sledi.)

Razno.

Občni zbor Zadruga izvoščkov v Ljubljani se je vršil dne 23. januarja ob pol 8. zvečer v salonu hotela »Lloyd«. Udeležilo se ga je 19 članov, za obrtno oblast g. dr. Kodre, za Zvezo obrtnih zadrug zvezni tajnik I. Kaiser. Načelnik g. Slova je podal poročilo načelstva, v katerem je navajal delovanje zadruga v preteklem poslovnem letu. Zadruga šteje 42 članov. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal tudi g. načelnik, sledi, da je imela zadruga v preteklem letu 7083-13 Din dohodkov ter 4483-50 Din izdatkov. G. Plantarič je kot računski preglednik poročal, da so računi v redu, ter je predlagal absolutorij. Daljša razprava se je razvila glede znižanja tarifov in se je končno določilo, da znaša taksa za vožnje na kolodvor podnevi 20 Din, s prtljago 25 Din, ponoči pa 30 Din. — Zadruga je bila formalno že več let članica Zveze obrtnih zadrug, ni pa izvrševala napram zvezi svojih dolžnosti. Ker je pa odbor uvidel, da je včlanjenje pri zvezi v interesu zadruga, je stavljal na dnevni red občnega zbora tudi točko: Pristop k zvezi. Zvezni tajnik Kaiser je očrtal pomen, ki ga ima zveza. Zastopnik obrtne oblasti gospod dr. Kodre je istotako priporočal pristop k zvezi, nakar se je soglasno sklenilo, da zadruga pristopi k zvezi ter da bo izvrševala tudi svoje dolžnosti, ki jih ima kot članica zveze. Ker je nekaj članov odstopilo kot odborniki, odnosno namestniki, se je soglasno izvolilo za odbornika gg. Jordana in Pevca, za namestnike pa gg. Klobčiča, Kovačiča in Pirca. Zadruga doklada za leto 1925. se je določila na 60 Din, in sicer za zadrugo 50 Din, prispevek zvezi pa 10 Din. Po jako živahni debati pri »raznoterostih« je zadruga načelnik g. Slova zaključil občni zbor ob pol 10. zvečer.

Občni zbor Zadruga sobo-, črkoslikarjev in pleskarjev v Ljubljani se je vršil dne 20. januarja ob 2. uri popoldne v salonu restavracije »Pri Mraku«. Za obrtno oblast se je udeležil občnega zbora g. dr. Kodre, za Zvezo obrtnih zadrug pa zvezni načelnik g. Eng. Franchetti. Iz poročila načelstva in iz tajniškega poročila je razvidno, da šteje zadruga 49 članov in 77 vajencev. Blagajniško poročilo izkazuje za preteklo poslovno leto 3223-11 Din dohodkov in 1644-46 Din izdatkov. Vajeniški fond znaša 324-79 Din, starostni podporni fond pa 41-80 Din. Odboru se je soglasno podelil absolutorij. Na predlog g. Pristova se je sprejel proračun za leto 1925., ki izkazuje 3300 Din izdatkov in na podlagi katerega se je določila zadruga doklada za leto 1925., všteti zvezno doklado, na 80 Din.

Po obširni in živahni debati je zadrुžni načelnik gospod Stefan Špeletič zaključil občni zbor.

Občni zbor Pokrajinske zadruge koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani se je vršil v nedeljo dne 25. januarja ob 9. uri dopoldne v posvetovalnici Trgovske in obrtniške zbornice. Udeležili so se ga: za obrtno oblast g. dr. A. Kodre, za Trgovsko in obrtniško zbornico g. dr. I. Pretnar, za Zvezo obrtnih zadrug zvezni tajnik I. Kaiser. Zadrुžni načelnik g. Ivan Mihelčič je podal jako izčrpno poročilo načelstva, nakar se je prečitalo tajniško poročilo. Iz obeh poročil sledi, da se zadruga prav zaveda svojega namena in pomena ter da je njeno delovanje na pravi poti. Iz vzornega računskega zaključka je razvidno, da je zadruga tudi finančno dobro podkovana; njena imovina znaša namreč koncem preteklega poslovnega leta 20.075-54 Din. G. inž. Turnšek je kot računski preglednik poročal, da je našel knjige in račune v popolnem redu ter je obenem predlagal, da naj se lanskoletni prebitok dotira a) v podporni sklad 2500 Din, v sklad za vajišiško šolo 1800 Din, v sklad za monterske tečaje 2000 Din, v rezervni fond pa 5000 Din, ostanek prebitka pa se prenese na nov račun. Predlog g. inž. Turnška je bil soglasno sprejet ter odboru podeljen absolutorij. G. dr. Pretnar je nato pojasnjeval velik pomen vzgoje obrtnega naraščaja v vajišiških šolah s posebnim ozirom na elektrotehniško stroko. Pri razpravi o proračunu za leto 1925. se je sklenilo, da se določi zadrुžna doklada za leto 1925. na 100 Din za člana. Proračun je bil soglasno odobren. Ker sta odbornika gospoda Rudolf Štebi in Karel Gabrovšek iz Kranja odložila odborniški mesti in je zaradi tega v zadrुžnem odboru nastala vrzel dveh namestnikov, sta bila za namestnika soglasno izvoljena gg. inž. Sons in inž. Honzak. Pri «raznoterostih» je g. dr. Pretnar poročal o projektu novega obrtnega zakona, o obrtniškem kreditu, obrtnem naraščaju ter poudarjal nadalje, da naj bi se na zadrुžnih občnih zbora razpravljalo več o gospodarskem položaju. Razvila se je nato obširna debata o razdelitvi elektrotehničnega obrta v posamezne kategorije. Sklenilo se je nadalje, da se naprosi Trgovska in obrtniška zbornica, naj, kakor je to storila za stavbne obrte, skliče v zadevi novega obrtnega zakona tudi za elektrotehnično stroko posebno anketo. — Zadrुžni načelnik g. Mihelčič je nato zaključil lepo uspeli občni zbor ob 12. uri opoldne.

Obrtniško zborovanje na Vranskem. Dne 4. januarja se je po dolgem (13letnem) prestanku zopet enkrat vršil občni zbor Rokodelske obrtne zadruge na Vranskem. Občni zbor se je opuščal toliko časa, da je od vseh 14 zadrुžnih odbornikov in namestnikov ostal samo še eden. Zadrुžni zbor, ki ga je vodil zadrुžni nadzornik g. Založnik, je sklenil, da se zadruga kot kolektivna likvidira in posle prevzame nova obrtna zadruga oblačilnih strok, kateri se priklopijo še občine Motnik, Špitalič in Trojane iz bivšega kamniškega političnega okraja. Kar je obrtnikov v zadrugi še izven oblačilnih strok, se pa pridružijo celjskim obrtnim zadrugam. Za načelnika nove zadruge je bil izvoljen g. Jakob Virjent, čevljar na Vranskem. Da se sanirajo zadrुžne finance, bo zadruga pobirala za tekoče leto člansko doklado po 20 Din, oziroma 40 Din. Zadrुžna pisarna se nahaja odslej v gostilni «Pri pošti».

Obrtno društvo v Središču priredi plesni venček s srečolovom v nedeljo 1. februarja 1925. v prostorih Sokolskega doma. Začetek ob pol osmih zvečer. — Vstopnina 6 Din. Svira sokolska godba. Čisti dobiček je namenjen tukajšnji obrtnonadaljevalni šoli. Za preplačila se prosi.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani opozarja svoje člane na okrožnico šolskega odbora obrtnonadaljevalnih šol v Ljubljani z dne 3. ja-

nuarja 1925., št. 59/24., da nemudoma poravnajo dolžne prispevke za tekoče šolsko leto ter da v bodoče plačujejo te prispevke vsak mesec redno in točno. To zadeva mojstre, oziroma roditelje ali vajence, kakor se je to v učni pogodbi sklenilo. Vsi učni mojstri naj poskrbe, da bodo prihajali vajenci (vajenke) redno in točno k pouku, da pregledajo vestno kontrolne knjižice ter da mojstri vajencev ne pridružujejo na delu med šolskimi urami z izgovorom, da je delo nujno. Po obrtnem zakonu mora dajati učni gospodar vajencu prosti čas za šolski obisk v vsakem primeru in ne velja tozadevno nobeno opravičevanje. Proti mojstrom, ki vajence zadržujejo od pouka ali jih pošiljajo ob šolskih dneh celo izven mesta, se bo v bodoče postopalo po zakonu z brezobzirno strogostjo.

Obrtniški ples v Celju. Kakor že javljeno, se vrši dne 1. februarja t. l. VI. obrtniški ples v vseh gornjih prostorih Narodnega doma. Pripravljalni odbor že pridno dela. Zasigurana je vojaška godba iz Maribora. Prihodnje dni se začnejo razpošiljati vabila. Zanimanje za to prireditev je vsako leto veliko. Zaradi tega že danes prosimo, da se naznanijo vse želje glede vabil tajništvu Občeslovenskega obrtnega društva, Vrvarska ulica 1, pritličje, pismeno ali ustno (telefon št. 10), da se pri vabljenju po možnosti nikdo ne prezre.

Zadruga krojačev in krojačic za politični okraj Radovljica na Jesenicah poroča: Zadrुžni občni zbor se je vršil dne 28. decembra 1924. ob navzočnosti vsega odbora in 42 članov, kar pomeni za naš okraj prav lep obisk. Zborovanje je vodil dosedanji načelnik Ivan Gogala, ki je podal kratko, a natančno poročilo o letnem zadrुžnem delovanju. Zadruga je imela devet rednih sej: osem pod vodstvom načelnika, eno pod vodstvom podnačelnika, štiri preizkušnje, pri katerih je bilo izprašanih 71 vajencev, oziroma vajenk, in sicer s prav dobrim uspehom 25, dobrim 18, zadostnim pa 13 vajencev, oziroma vajenk; v štirih primerih se je morala podaljšati učna doba po tri mesece. Število članov se je pomnožilo od 1. januarja do 31. decembra 1924. od 65 na 102, tako da ima zadruga danes 69 krojačev in 36 krojačic, ki imajo obrtne liste. Prijavljenih je bilo zadrugi le 17 pomočnikov in 20 vajencev, objavljenih pa 6 pomočnikov. Članarina je bila razen pri dveh članih v redu plačana, seveda 40 % prisilno potom oblastva, ki nam je šlo v tem oziru z vso vnemo na roko. Celoletni dohodek zadruge je bil 9878 Din, izdatek 5151 Din, preostanek v blagajni pa 4727 Din, od katerega je pri obrtnem hranilničnem zavodu na Bledu naloženega 3400 Din. Proračun za leto 1925. znaša: dohodkov 2650 Din, izdatkov 3910 Din, primanjkljaj se krije s sedanjim imetjem. Zaradi razširitve zadruge se poveša število odbornikov od 8 na 14 odbornikov. Za načelnika je bil soglasno zopet izvoljen dosedanji načelnik. Najboljši vtis je na navzoče mojstre napravil govor g. Josipa Pogačnika, predsednika izpraševalne komisije, kateremu se je med letom celo v grozilnih pismih marsikaj obetal. Njegov strogi nastop se je od vseh navzočih sprejel z največjim zadoščenjem, ker le s strogostjo bomo dosegli zmožen naraščaj. Pri «slučajnostih» se je obsojalo fušarstvo, proti kateremu so v glavnem nastopale krojačice, kar je za nas vesel pojav. Dalje časa se je pretresalo vprašanje sezonskega dela na Bledu. Tamkaj so namreč v seziji 1924. po večini vsi lastniki sob za tujce likali in čistili obleke sami, zaradi česar je bil krojač na Bledu porazno prizadet, poleg tega pa se ga je obdačilo bolj nego onega izven Bleda. Zadruga je tozadevno napravila dve ovadbi na sresko poglavarstvo, a se ni ničesar ukrenilo. Na naše vprašanje z dne 8. decembra 1924. pa nam je sresko poglavarstvo v Radovljici glasom dopisa z dne

12. decembra 1924., št. 17.526—24, odgovorilo, da čiščenje in likanje oblek v navedenem oziru ne spada pod krojaški obrt. Tak odgovor je ondotne krojače zelo razburil. Zato smo ponovno prosili navedeno poglavarstvo, da v bodoče prepreči tako odjedanje zaslužka krojačem. Po klične tovariše prosimo, da i oni povedo o tem svoje misli. — Sklenilo se je, da plača odbornik, ki se iz neupravičenega vzroka ne udeleži seje, kazni 20 Din, član, ki neupravičeno izostane od občnega zbora, plača 10 Din, mojster, ki pravočasno ne prijavi svojega osebja 10 Din, mojster, ki dela ceneje kot to določa najnižja tarifa, pa 100 Din denarne globe. Določilo se je tudi, da se plača za vse 102 člana kakor do sedaj zvezi v Ljubljano doklada v iznosu 10 Din za člana. Po triinpolurnem zborovanju je načelnik Gogala zaključil zborovanje.

Urad za pospeševanje obrta v Celju ima začasno v zalogi sledeče tiskovine, ki jih razpošilja po naročilu poštne prosto: 1.) zadržna pravila v obliki priročnih knjižic (2. izdaja) po 3-50 Din; 2.) potrdila za prejemke, dvodelna, v blokkih po 100 listov, blok po 16-30 Din; 3.) plačilne naloge za predpis letne doklade in denarnih glob s poukom za dolžnike, komad po 0-20 Din; 4.) izjave o preizkusnem predmetu za pomočniške preizkušnje, komad po 0-25 Din.

Borza v Solunu. Kakor poročajo iz Soluna, nameravajo ustanoviti tam borzo, in sicer za devize in efekte, kakor tudi za blago.

Ministrstvo za poljedelstvo proti uvozu inozemskih kmetijskih strojev. Ministrstvo za poljedelstvo je podvzelo akcijo, da bi se celotna potreba kmetijskega orodja in strojev krila v interesu domače industrije pri domačih podjetjih. Ker je to vsled visokih produkcijskih stroškov jako težko, namerava ministrstvo na posebni anketi razmotrivati možnost znižanja cen za kmetijsko orodje in stroje, ako se izloči inozemski uvoz.

Poštna pošiljke v Španijo in izvorna izpričevala. Predpisi o carinjenju poštnih pošilk v Španijo, ki so dovoljevali ugodnostno carinjenje poštnih paketov brez izvornega izpričevala, so stopili koncem leta 1924. iz veljave. Poštnim pošilkam v Španijo se morajo torej, ako ne vsebujejo vzorcev brez vrednosti, od 1. januarja t. l. dalje prilagati tudi izvorna izpričevala.

Izvoz lesa v Italijo. Na pritožbo generalnega železniškega ravnateljstva v Trstu, da vagonске pošiljke lesa večkrat pridejo z znatno manjšo količino naloženega lesa, kakor je to označeno na vagonu, je prometno ministrstvo izdalo naredbo, da se morajo od sedaj naprej vse vagonске pošiljke lesa za Italijo pred ekspedicijo tehtati na državni mejni tehtnici.

Točenje pijač preko ulice. Generalna direkcija posrednih davkov je z odlokom z dne 29. oktobra 1924., št. 55.602, odredila, da morajo točilci pijač v zaprtih steklenicah, katere sami polnijo in prodajajo preko ulice, plačevati trošarinsko takso v najvišji za dotični kraj določena izmeri (v Ljubljani in Mariboru 1500 Din, v krajih z več nego 2000 prebivalci 1000 Din in v ostalih krajih 750 Din na pol. leta).

Uvedba zlate valute v Franciji. Francoska vlada namerava predložiti parlamentu načrt, koji pomenja vrnitev k zlatemu franku. Paritet bi se moral ustanoviti z deset tisoč franki za en kilogram zlata, kar odgovarja paritetu v iznosu 16 in pol frankov za en dolar.

Plačevanje davkov v Srbiji potom poštne hranilnice. Generalna direkcija neposrednih davkov namerava uvesti plačevanje davkov potom čekovnega urada tudi v Srbiji. V ta namen je odposlala dva inspektorja v Ljubljano in v Sarajevo, da proučita na licu mesta poslovanje

pri plačilu davkov potom čekovnih uradov. Srbska javnost pozdravlja namero finančne uprave in želi, da se čimprej uresniči. Kakor se čuje, se bo poizkusilo s plačevanjem davkov potom pošte najprej v Beogradu in v nekaterih večjih mestih Srbije in Črne gore.

Davki in zadruge v Italiji. Po novih davčnih in pristojbinskih zakonih so izgubile zadruge vse davčne in pristojbinske olajšave in morajo plačevati iste davke in pristojbine kakor ostala nezadružna podjetja.

Za znižanje tovarnine. Minister za trgovino in industrijo je te dni konferiral s prometnim ministrom o možnosti znižanja tovarnine. Minister za trgovino se je zavzemal za znižanje, ker bi znosnejše tarife pospešile razvoj naše mlade trgovine, posebno pa industrije. Zavzemal se je tudi za odpravo lomljenih tarifov pri prevozu blaga, ki izdatno draže blago. Za vzgled je navajal progo Veliki Bečkerek-Sušak, na kateri se tarifi šestkrat lomijo. Ni izključeno, da se ta anomalija, ki skrajno kvarno vpliva na naše gospodarsko življenje, v doglednem času ukine. Glede uvozne tarife za sladkor je prometni minister še tekom konference pristal na znižanje za 38 %.

Stanje brezposelnosti na Češkoslovaškem. V drugi polovici meseca novembra preteklega leta je bilo v celem 8950 brezposelnih, razen tega so podjetja podpirala 11.890 deloma brezposelnih oseb. Skupno število brezposelnih oseb je torej znašalo le 20.840, dočim je bilo ob istem času prejšnjega leta v celoti 74.012 oseb brezposelnih.

Stanovanjsko vprašanje v Avstriji. Koncem leta 1924. je avstrijski narodni skupščini došel predlog, da izpremenijo določila o zaščiti najemnika v toliko, da bi se ob sočasni prepovedi odpovedovanja stanovanj najemnika postopno zviševala do 6000kratne višine. Predlog, ki je došel skupščini od strani industrije, poudarja, da bi se na ta način poživilo poslovanje s hipotekami in s tem olajšalo preskrbljevanje z denarnimi sredstvi. Zmanjšano zaščito najemnikov je na posvetovanjih v Ženovi zahtevala od Avstrije tudi Zveza narodov, ni pa stavila za to nobenega termina.

Češkoslovaška industrija svile. V češkoslovaški republiki se nahaja 53 tvornic, ki se pečajo z obdelovanjem svile ter razpolagajo z 8000 stroji in 20.000 delavci. Večji del svilenih izdelkov se izvažajo v Francijo, ker so gotovi češkoslovaški izdelki te vrste, kakor podloge in polsvila, boljši nego francoski. Tudi izvoz v Ameriko in Anglijo je precejšen. Ceni se tudi blago iz žameta, ki ima na Japonskem mnogo odjemalcev.

Enoten pravilnik za železniški promet. Internacionalna železniška konferenca, ki se je sestala v Krakovu, je določila enoten pravilnik za promet s Poljsko, Češkoslovaško, Jugoslavijo, Avstrijo, Ogrsko, Švico in Italijo. Pravilnik stopi v veljavo s 1. marcem tekočega leta. Nadalje je konferenca odobrila, da se komisija za blagovni promet sestane dne 27. januarja v Monakovem, da izdela tozadevni pravilnik.

Nov obrtni red. Minister za trgovino in industrijo je odredil, da se čimprej zbere material za izenačeni obrtni red, ki naj velja za vso kraljevino, in čimprej zasliši zainteresirane korporacije. Izdelovanje osnutka zakona hoče tako pospešiti, da bo osnutek dovršen še pred prvo sejo prihodnje Narodne skupščine in da ga bo mogoče čimprej uzakoniti.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Uvoz in prodaja
raznovrstnega inozemskega
manufakturnega blaga

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50
(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papierjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-čerk. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe, pospe-
šuje ustanavljanje obrtnih in indu-
strijskih podjetij, izvršuje vse bančne
transakcije najkulantneje. Vloge na
knjižice in na tekoči račun se obre-
stujejo kar najugodnejše, vezane vloge
po dogovoru primerno višje.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporočajo se za vse
bančne posle**